

College van Toezicht collectieve beheersorganisaties
Auteurs- en naburige rechten

Stichting Videma

Postadres:
Postbus 15072
1001 MB Amsterdam

Stichting Gesloten Netwerken
Stichting Groepstelevisie

Bezoekadres:
Herengracht 566
1017 CH Amsterdam

Telefoon: 020 30 30 261

Internet: www.cvta.nl

Contactpersoon	H.F.R. van Heemstra
E-mail	h.vanheemstra@cvta.nl
Datum	11 november 2013
Uw kenmerk	-
Bijlage(n)	-
Onderwerp	Videma

L.S.

U heeft het College benaderd met het verzoek te adviseren inzake de verhouding tussen Stichting Videma ("Videma") en Bureau Filmwerken B.V. ("BF") enerzijds en de Stichting Gesloten Netwerken en de Stichting Groepstelevisie (gezamenlijk "de rechthebbenden") anderzijds.

Aanleiding voor uw verzoek is geweest het feit dat er in de afgelopen periode discussie heeft plaatsgevonden tussen Videma/BF en de rechthebbenden over een aantal onderwerpen, waaronder de toekomstige governance van Videma en de kosten die Videma met ingang van 2014 zal inhouden voor het uitvoeren van de incasso en de repartitie. Partijen hebben op deze punten geen overeenstemming kunnen bereiken. Ook de onderhandelingen over een eventuele overname van Bureau Filmwerken B.V. door de rechthebbenden hebben niet geresulteerd in een overeenkomst.

De secretaris van het College heeft in de afgelopen weken gesprekken gevoerd met vertegenwoordigers van Videma/BF en de rechthebbenden en van beide partijen de nodige documenten ontvangen.

Hieronder zal eerst een korte beschrijving worden gegeven van de huidige situatie bij Videma. Vervolgens zal het door het College te hanteren

College van Toezicht collectieve beheersorganisaties Auteurs- en naburige rechten

toetsingskader worden toegelicht. Ten slotte zal het College een advies geven.

Huidige situatie

Bij de incasso en verdeling van gelden voor het gebruik van televisiebeelden in het openbaar (zoals cafe's) en de doorgifte van die beelden in gesloten netwerken (hotels, ziekenhuizen), zijn thans vier organisaties betrokken, te weten Stichting Videma, Bureau Filmwerken B.V., Stichting Groepstelevisie en Stichting Gesloten Netwerken.

Stichting Videma

Stichting Videma is de rechtspersoon met wie de gebruikers licentieovereenkomsten aangaan en waaraan zij de licentievergoedingen betalen. Videma reparteert deze vergoedingen aan de rechthebbenden ("Contractanten" genoemd) overeenkomstig het repartitiereglement STG en het repartitiereglement SGN).

Videma ontvangt terzake de innings- en verdelingswerkzaamheden een jaarlijkse vergoeding die wordt uitgedrukt in een percentage van de incasso, verminderd met de kosten die door SGN/SGT worden gemaakt.

De bestuurder van Videma wordt blijkens de statuten van Videma benoemd door een "College van Benoeming", de werkwijze en benoeming waarvan nader is uitgewerkt in een reglement dat bepaalt dat het College van Benoeming wordt benoemd door de aandeelhouders van BF. Feitelijk komt het erop neer dat de bestuurder van Videma wordt benoemd door de aandeelhouders van BF. Thans wordt het bestuur van Videma gevormd door de aandeelhouders van BF.

Bureau Filmwerken

BF voert de feitelijke werkzaamheden uit op het terrein van de incasso en de verdeling van de gelden. Al het daarbij betrokken personeel is in dienst van BF. Ook beschikt BF over alle gegevens van de gebruikers.

BF verricht haar werkzaamheden op basis van een dienstverleningsovereenkomst. BF ontvangt van Videma een vergoeding gelijk aan de kosten die BF maakt, vermeerderd met een winst- en risico-opslag van 15%.

College van Toezicht collectieve beheersorganisaties Auteurs- en naburige rechten

BF kent twee aandeelhouders, ¹

¹. De statutair bestuurder van BF is tevens uitvoerend directeur van Videma.

Stichting Groepstelevisie en Stichting Gesloten Netwerken

STG en SGN vertegenwoordigen de rechthebbenden. Deze stichtingen worden bestuurd door afgevaardigden van (organisaties van) rechthebbenden. De taak van deze stichtingen is thans beperkt tot het goedkeuren van de repartitiereglementen en het maken van afspraken met Videma over de hoogte van de in te houden kosten.

Ontstaansgeschiedenis

De hierboven omschreven structuur wijkt af van die van andere CBO's. Dit houdt verband met de ontstaansgeschiedenis van Videma. Waar andere CBO's veelal zijn opgericht door rechthebbenden, is Videma ontstaan als onderneming op initiatief van . In eerste instantie was Videma een besloten vennootschap. Later is besloten dat op te splitsen in een BV (Bureau Filmwerken) en een stichting (Videma). De rechthebbenden hebben er in het verleden voor gekozen om het exploitatierisico bij Videma/BF te laten rusten en dragen derhalve geen bestuursverantwoordelijkheid ten aanzien van Videma.

Toezichtskader

Tot 1 juli 2013 viel Videma niet onder het toezicht van het College en hoefde Videma niet te voldoen aan de eisen die de Wet Toezicht Collectieve Beheersorganisaties Auteurs- en Naburige rechten (WTCBO) aan de CBO's stelt. Thans valt Videma wel onder het toezicht en dient zij aan de eisen van de WTCBO te voldoen.

In het kader van dit advies zijn thans met name de volgende bepalingen uit de WTCBO relevant:

Artikel 2 lid 2 sub b WTCBO: Het College van Toezicht ziet er op toe dat een collectieve beheersorganisatie voldoende is toegerust om haar taken naar behoren te kunnen uitoefenen.

Artikel 2 lid 2 sub h WTCBO: het College van Toezicht ziet er op toe dat een collectieve beheersorganisatie streeft naar beperking van de beheerskosten voor de inning, het beheer en de verdeling van gelden.

College van Toezicht collectieve beheersorganisaties Auteurs- en naburige rechten

2 lid 2 sub b: governance

Voorwaarde voor het voldoende toegerust zijn om de taken naar behoren uit te oefenen is dat een CBO voldoet aan eisen van goed en integer bestuur. Wat hieronder dient te worden verstaan heeft het College uiteengezet in zijn Notitie integer bestuur d.d. 1 mei 2010 (te vinden onder: www.cvta.nl/publicaties/beleidsnotities).

2 lid 2 sub h: kosten

Blijkens artikel 2 lid 2 sub h WTCBO streeft de CBO naar beperking van de beheerskosten voor de inning, het beheer en de verdeling van gelden tot een nader bij algemene maatregel van bestuur te bepalen drempel van het in een bepaald kalenderjaar geïnde of door een of meer organisaties verdeelde bedrag aan vergoedingen, bij overschrijding waarvan in het jaarverslag en ten genoegen van het College met redenen omkleed wordt aangegeven waaraan deze overschrijding te wijten is.

In het Uitvoeringsbesluit is de drempel als volgt geformuleerd:

1. Van overschrijding van de in artikel 2, tweede lid, onderdeel h, van de Wet toezicht en geschillenbeslechting collectieve beheersorganisaties auteurs- en naburige rechten bedoelde drempel is sprake in de volgende gevallen:
 - a) de beheerskosten in het jaar waarop het jaarverslag betrekking heeft, bedragen meer dan 15% van het bedrag dat in dat jaar is geïnd,

[...]

De in het jaarverslag op te nemen verklaring dient gespecificeerd en gemotiveerd aan te geven waarom de overschrijding redelijkerwijs noodzakelijk is geweest voor een goede taakuitoefening van de CBO. Tevens dient aangegeven te worden of, en zo ja, welke maatregelen zullen worden getroffen om de kosten te reduceren.

Bevindingen

Op basis van de bij het College bekende informatie, komt het College tot de conclusie dat Videma niet voldoet aan de wettelijke eisen. Het College zal deze conclusie hieronder nader onderbouwen.

College van Toezicht collectieve beheersorganisaties

Auteurs- en naburige rechten

Governance

Het College meent dat de structuur bij Videma onvoldoende waarborgen bevat om (de schijn van) verstrengeling van de belangen tussen de uitvoeringsorganisatie (BF) en de CBO (Videma) te voorkomen. De bestuurders van Videma zijn immers de aandeelhouders van BF en kunnen derhalve alleen door zichzelf worden ontslagen. Voorts hebben zij in hun hoedanigheid van bestuurder een direct financieel belang bij ieder besluit met betrekking tot de samenwerking tussen Videma en BF.

Kosten

Het College kan thans niet beoordelen of de kosten, gezien de aard van de activiteiten, al dan niet redelijk zijn. Wel constateert het College dat de huidige structuur geen prikkels kent om de kosten te beheersen. Integendeel, aangezien de winststopslag evenredig stijgt met de kosten, lijkt er eerder tegengestelde prikkel te bestaan.

Conclusie en advies

Deze zaak wordt gecompliceerd door het feit dat er sprake is van rechtens te respecteren private belangen aan de zijde van de aandeelhouders van BF. Zij hebben Videma ooit als bedrijf opgericht en de incassoactiviteiten uitgebreid. Dit vertaalt zich in een bepaalde waarde van de aandelen van BF (de hoogte daarvan laat het College in het midden). Deze waarde wordt in belangrijke mate vertegenwoordigd door de relaties die zijn opgebouwd met de gebruikers en de daarbij behorende contractgegevens.

Tegelijkertijd hebben deze relaties alleen waarde zolang zij kunnen worden gebruikt om namens de rechthebbenden te incasseren. Met andere woorden, zonder de mandaten van de rechthebbenden is de waarde van deze relaties aanzienlijk lager.

De rechthebbenden zouden ervoor kunnen kiezen de mandaten in te trekken en een nieuw incasso-apparaat op te zetten. De daarmee gepaard gaande kosten zijn echter door betrokkenen als aanzienlijk beoordeeld en het zou ook enige tijd kunnen duren voordat de incasso weer op het huidige niveau geraakt. Alle gebruikers dienen dan immers opnieuw te worden opgespoord en gecontracteerd. Een dergelijke oplossing acht het College, vanuit de belangen van zowel de rechthebbenden als de gebruikers, bijzonder onwenselijk.

College van Toezicht collectieve beheersorganisaties Auteurs- en naburige rechten

Het bovenstaande leidt ertoe dat het College een drietal adviezen geeft, in volgorde van prioriteit. Deze zien op:

1. Continuïteit van de dienstverlening;
2. Aanpassen van de governance van Videma;
3. Aanpassen van de financiële afspraken;

Ad 1: continuïteit van de dienstverlening

Het College adviseert Videma, STG en SGN om, zo lang er geen oplossing is ten aanzien van de uitstaande punten, de incasso- en repartitiewerkzaamheden te continueren. Zo er geen overeenstemming wordt bereikt over een aanpassing van de voorwaarden, dienen zij zulks te doen op basis van de thans geldende afspraken.

Het College verneemt gaarne niet later dan 20 november 2013 of partijen dit advies zullen opvolgen.

Ad 2: aanpassen governance

Het College adviseert Videma om, in overleg met de relevante stakeholders (waaronder in ieder geval de rechthebbenden), een bestuursstructuur vast te stellen die voldoet aan de eerder genoemde eisen van goed en integer bestuur. Dit houdt in ieder geval in dat er een scheiding dient te bestaan tussen het bestuur van de CBO Videma en (de aandeelhouders van) BF. Voor de overige eisen zij verwezen naar de voornoemde notitie.

Het College wenst uiterlijk 15 december 2013 van partijen te vernemen of zij dit advies zullen opvolgen en op welke wijze zij hieraan gevolg willen geven.

Ad 3: financiële afspraken

De financiële afspraken dienen zodanig te worden ingericht dat de transparantie en kostenbeheersing worden bevorderd. Dat Videma de werkzaamheden laat uitvoeren door een derde en dat die derde daarvoor een fee in rekening brengt is als zodanig niet strijdig met de wet. Van belang is evenwel dat de hoogte van die fee voor rechthebbenden inzichtelijk is. Voorts is Videma als CBO uit hoofde van de wet verantwoordelijk voor de hoogte van de kosten en dient zij daarover ook verantwoording te kunnen afleggen aan het College. Videma moet derhalve daarover in voldoende mate controle over kunnen uitoefenen.

College van Toezicht collectieve beheersorganisaties Auteurs- en naburige rechten

Het College wenst uiterlijk 15 december 2013 van partijen te vernemen of zij dit advies zullen opvolgen en op welke wijze zij hieraan gevolg willen geven.

Tot slot

Het College acht de huidige situatie, die niet voorziet in de mogelijkheid van de CBO om van uitvoeringsorganisatie te wisselen, niet wenselijk. Tegelijkertijd dienen de private belangen van BF en haar aandeelhouders te worden gerespecteerd. Het College acht het derhalve raadzaam dat partijen op termijn alsnog overeenstemming bereiken over de wijze waarop partijen eventueel uit elkaar kunnen gaan, mocht een samenwerking (of deze wijze van samenwerking) in de toekomst niet opportuun zijn.

Hieraan verbindt het College vooralsnog geen termijn omdat het College het raadzaam acht dat aan de hierboven onder 1 t/m 3 gegeven adviezen prioriteit wordt gegeven.

Het College wenst voorts op korte termijn op bestuursniveau overleg te hebben met achtereenvolgens zowel de rechthebbenden als het bestuur van Videma/BF. Hierover zal nog contact met u worden opgenomen.

Hogachtend

H.F./R. van Heemstra
secretaris CvTA